

ร่างพระราชบัญญัติ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ผู้เสนอ นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ กับคณะ

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)

เหตุผล

แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น สามารถช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว เว้นแต่เป็นการดำเนินการโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัคร ทั้งนี้การให้สิทธิบุคคลดังกล่าวตามนัยนี้ถือว่าเป็นการช่วยพัฒนาระบบประชาธิปไตยตั้งแต่ฐานรากขึ้นมาได้ เพราะหลักปรัชญาทางการเมืองและการปกครองทั่วไปถือว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน เป็นการสร้างให้องค์กรปกครองท้องถิ่นมีความเข้มแข็งซึ่งจะมีผลต่อการเมืองระดับประเทศให้มีความเข้มแข็ง อันมีผลทำให้ประเทศชาติเจริญ ประชาชนมั่งคั่ง ดังเช่นนานาอารยประเทศทั้งหลาย

ทั้งนี้การกระทำการของบุคคลดังกล่าว ถ้าเป็นไปโดยมิชอบด้วยหน้าที่และอำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด หรือดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใดโดยไม่สุจริตเที่ยงธรรม ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย มีอำนาจสั่งให้ยุติหรือระงับการกระทำนั้นได้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ
ผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น
หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๔ ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่และอำนาจ อัน
เป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือกรรมการการเลือกตั้ง หรือผู้อำนวยการการ
เลือกตั้งประจำจังหวัด หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่คณะกรรมการการ
เลือกตั้งมอบหมาย มีอำนาจสั่งให้ยุติหรือระงับการกระทำนั้นได้

ในกรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐกระทำการใด ๆ โดยมีขอบด้วยหน้าที่และ
อำนาจอันเป็นการกลั่นแกล้งผู้สมัครใด หรือดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครใด ให้นำความใน
วรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้กรรมการการเลือกตั้งที่พบเห็นการกระทำตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง มีอำนาจสั่งให้ระงับ
การกระทำนั้นได้แล้วรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบ”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (ฉบับที่ ...)
พ.ศ.

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นมีบทบัญญัติที่ก่อให้เกิดปัญหาความไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติ กล่าวคือ การห้ามมิให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เช่น การช่วยรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง เป็นต้น ถือได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะพรรคการเมือง เนื่องจากพรรคการเมืองสามารถส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในนามพรรคได้ แต่เมื่อพิจารณาถึงมาตรา ๓๔ ที่ห้ามมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่นหรือสมาชิกสภาท้องถิ่น รณรงค์หาเสียงเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น อันจะถือว่าเป็นการดำเนินการใด ๆ ที่เป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครแล้ว ย่อมเป็นสิ่งที่ขัดแย้งกันเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อพรรคการเมืองสามารถส่งผู้สมัครในนามพรรคได้ ก็ย่อมสามารถที่จะช่วยรณรงค์ในการหาเสียงเลือกตั้งได้เช่นกัน บทบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญและสภาพความเป็นจริงที่ส่งเสริมให้ประชาชนและพรรคการเมืองมีส่วนร่วมกับการปกครองส่วนท้องถิ่น บทบัญญัติมาตรา ๓๔ จึงถือได้ว่าเป็นการปิดกั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนและพรรคการเมือง ไม่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมให้ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นสามารถดำเนินการใด ๆ ที่มีผลต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ โดยไม่ถือได้ว่าเป็นการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งดังกล่าว (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๔)